

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 5S/41/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8019200535
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Tkáč
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:8019200535.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Pavol Tkáč a členov senátu: JUDr. Jozef Sábo, PhD. a JUDr. Erika Klimeková (sudkyňa spravodajkyňa), v právnej veci žalobcu: BILLA s.r.o., so sídlom Bajkalská 19/A, 821 02 Bratislava, IČO: 31 347 037, právne zastúpeného: SOUKENÍK – ŠTRPKA, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, proti žalovanému: Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky, so sídlom Botanická 17, 842 13 Bratislava, IČO: 00 156 426, o správnej žalobe o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1311/2019 zo dňa 11.06.2019, v konaní o všeobecnej správnej žalobe, takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e rozhodnutie Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky č. 1311/2019 zo dňa 11.06.2019.

II. Z r u š u j e rozhodnutie Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Humenné č. 2019/00180-03 zo dňa 06.03.2019 a vec jej vracia na ďalšie konanie.

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov súdneho a kasačného konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Správnu žalobou doručenu dňa 09.08.2019 pôvodne Krajskému súdu v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1311/2019 zo dňa 11.06.2019, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy Humenné (ďalej aj „prvostupňový správny orgán“) č. 2019/00180-03 zo dňa 06.03.2019 o uložení úhrnnej pokuty vo výške 12 000,- eur.

2. Podľa § 1 písm. c) a § 3 ods. 1 a 3 písm. c) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s účinnosťou od 01.06.2023 prešla právomoc výkonu súdnictva v správnych veciach (čo je aj daný prípad) z Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach (ďalej tiež aj len „správny súd“), z ktorého dôvodu bolo rozhodovanie o žalobe žalobcu po vrátení veci Najvyšším správnym súdom Slovenskej republiky, v zmysle rozvrhu práce Správneho súdu v Košiciach na rok 2023 v jeho znení účinnom od 01.06.2023, pridelené senátu správneho súdu „5S.“

Administratívne konanie

3. Dňa 11.03.2018 bola v prevádzke žalobcu filiálka 505 na adrese A. XX, B. vykonaná úradná kontrola potravín, o čom bol vyhotovený Záznam o úradnej kontrole potravín č. HE/2018/KrDzKeCha/3 z toho istého dňa. Prílohou záznamu je fotodokumentácia na CD nosiči.

4. Dňa 25.02.2019 bolo žalobcovi doručené Upovedomenie o začatí správneho konania č. 2019/00180-01 zo dňa 21.02.2019, ktorého obsahom je oznámenie o začatí správneho konania vo veci uloženia pokuty na základe vykonanej úradnej kontroly dňa 11.03.2018, pre podozrenie zo spáchania iných správnych deliktov podľa ustanovenia § 28 ods. 2 písm. o) a písm. f) zákona č. 152/1995 Z. z.. Prílohou upovedomenia bol záznam z úradnej kontroly zo dňa 11.03.2018, záznam o dodatočnej úradnej kontrole potravín zo dňa 07.05.2018 a fotodokumentácia na CD nosiči.

5. Dňa 04.03.2019 bolo prvostupňovému správne mu orgánu doručené vyjadrenie žalobcu, v ktorom uviedol, že zistené nedostatky boli bezodkladne odstránené, opatrenia uložené inšpektormi boli vykonané v stanovených termínoch tak, ako je uvedené v zázname. Dodal, že zistené nedostatky nepredstavovali riziko ohrozenia bezpečnosti potravín, jednalo sa o manipulačnú nečistotu vzniknutú pri bežnej činnosti na filiálke.

6. Prvostupňový správny orgán následne dňa 06.03.2019 vydal rozhodnutie č. 2019/00180-03, ktorým rozhodol tak, že uznal žalobcu vinným zo spáchania správnych deliktov:

· podľa § 28 ods. 2 písm. o) zákona č. 152/1995 Z. z. tým, že neudržiaval potravinárske priestory a zariadenia v čistote a v poriadku, nakoľko v inšpektormi úradnej kontroly potravín boli v priestoroch zázemia zistené tieto nedostatky:

- v miestnosti balenia zeleniny a v regáloch boli uložené rôzne veci (čistiace, dezinfekčné prostriedky, veci pre osobnú spotrebu – jedlo, krém, šálky, šatka),

- výskyt námrazy v chladiacom zariadení na uskladnenie VŽP pred vstupom do miestnosti rozrábky,

- výskyt pavučín na chodbe v priestoroch oddelenia lahôdok,

- znečistené mobilné podložky slúžiace na presun prepravných obalov s uloženým mäsom,

- znečistená skrinka označená ako „Kancelária skladníka“ a neporiadok v nej.

· podľa § 28 ods. 2 písm. o) zákona č. 152/1995 Z. z. tým, že neudržiaval potravinárske priestory a zariadenia v dobrom stave údržby, nakoľko v priestoroch zázemia boli zistené tieto nedostatky:

- poškodená a znečistená dlažba pri vstupe do miestnosti rozrábky,

- poškodená stena na chodbe v priestoroch oddelenia lahôdok.

· podľa § 28 ods. 2 písm. o) zákona č. 152/1995 Z. z. tým, že v priestoroch zázemia bol zistený predimenzovaný mraziaci box s uchovávanými mrazenými pekárskymi polotovarmi, čo neumožňovalo výkon kontroly skladovaných potravín. Kartóny s potravinami boli umiestnené aj v manipulačnej chodbe mraziaceho boxu.

· podľa § 28 ods. 2 písm. o) zákona č. 152/1995 Z. z. tým, že dvere v priestoroch príjmu tovaru, otvárajúce sa do vonkajšieho prostredia neboli dostatočne utesnené, a tým zabezpečené proti vnikaniu živých škodcov.

· podľa § 28 ods. 2 písm. o) zákona č. 152/1995 Z. z. tým, že skladoval v sklade čistiacich prostriedkov osobný ochranný pracovný odev pre pracovníkov oddelenia mäsa spolu s čistiacimi a dezinfekčnými prostriedkami.

· podľa § 28 ods. 2 písm. o) zákona č. 152/1995 Z. z. tým, že neudržiaval potravinárske zariadenia v čistote, nakoľko v predajných priestoroch prevádzky bol v chladiarenskej vitríne s uchovávanými mliečnymi výrobkami silne znečistený priestor pod mriežkou – zastaralé nečistoty dlhodobého charakteru, zaschnutý obsah z vytečených výrobkov uchovávaných v tomto zariadení, čo svedčí o nedostatočnom čistení tohto zariadenia.

· podľa § 28 ods. 2 písm. f) zákona č. 152/1995 Z. z. tým, že umiestňoval na trh jeden druh potravinárskeho výrobku nesprávne označeného, v označení ktorého údaj o dátume minimálnej trvanlivosti bol ľahko stierateľný a ťažko čitateľný.

Za uvedené správne delikty bola žalobcovi uložená sankcia, úhrnná pokuta vo výške 12 000,- eur.

Z obsahu rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu vyplýva, že tento pri ukladaní pokuty vychádzal z ustanovenia § 28 ods. 6 zákona č. 152/1995 Z. z. a to s ohľadom na to, že zo strany žalobcu došlo k opätovnému porušeniu povinností v období do jedného roka od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutí o uložení pokuty rozhodnutiami RPVS Humenné č. 2017/00193-03 zo dňa 20.04.2017 (právoplatné dňa 09.05.2017), č. 2017/00223-03 zo dňa 27.04.2017 (právoplatné dňa 04.08.2017), č. 2017/00413-03 zo dňa 11.08.2017 (právoplatné dňa 04.09.2017), č. 2017/00544-03 zo dňa 08.11.2017 (právoplatné dňa 28.11.2017), č. 2017/00193-03 zo dňa 20.04.2017 (právoplatné dňa 09.05.2017) a č. 2017/00544-03 zo dňa 08.11.2017 (právoplatné dňa 28.11.2017).

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový správny orgán podrobne uvádza zistenia z úradnej kontroly potravín v dotknutej prevádzke žalobcu, ako aj priebeh administratívneho konania, vrátane vyjadrenia

žalobcu. V rámci odôvodnenia výšky uloženej sankcie prvostupňový správny orgán uviedol, že využitím analógie legis aplikoval absorbčnú zásadu, v zmysle ktorej uložil žalobcovi sankciu za správny delikt najprísnejšie postihnuteľný. Po posúdení závažnosti jednotlivých protiprávnych konaní rozhodol, že najzávažnejšie je konanie žalobcu spočívajúce v opakovanom porušení povinnosti udržiavať potravinárske priestory v čistote, poriadku a dobrom stave údržby. Neudržiavanie potravinárskych zariadení v čistote, nezabezpečenie priestorov prevádzky proti vnikaniu živých škodcov, predimenzované skladovanie mrazených pekárskeho polotovarov, neoddelené skladovanie dezinfekčných prostriedkov a opakované umiestňovanie na trh potravín nesprávne označených považoval správny orgán pri určovaní výšky pokuty za prirážajúcu okolnosť.

Zároveň za prirážajúcu okolnosť považoval prvostupňový správny orgán aj skutočnosť, že v rámci skúmania minulosti prevádzkovateľa bolo zistené uloženie až ôsmich pokút v priebehu predchádzajúcich dvoch rokov. Okrem vyššie uvedených predchádzajúcich rozhodnutí, ktoré správny orgán zohľadňoval pri skúmaní otázky opakovanosti konania, poukázal aj na rozhodnutia: rozhodnutie RVPS Humenné č. k. 2018/00121-03 zo dňa 14.02.2018, rozhodnutie RVPS Humenné č. k. 2018/00311-03 zo dňa 09.05.2018, rozhodnutie RVPS Humenné č. k. 2018/00480-11 zo dňa 14.08.2018 a rozhodnutie RVPS Humenné č. k. 2018/00566-03 zo dňa 12.09.2018.

Prvostupňový správny orgán odôvodnil výšku uloženej sankcie tým, že suma 12 000,- eur nie je pre žalobcu likvidačná, nevybočuje z medzí ustanovených zákonom, plní svoj výchovný a represívny účel, je v dolnej hranici sadzby a taktiež zohľadňuje aj ďalšie skutočnosti ako charakter prevádzky, ohrozenie záujmov spotrebiteľa, možné riziko pre zdravie ľudí, minulosť prevádzkovateľa (opakované protiprávne konanie) a tiež skutočnosť, že nebolo preukázané úmyselné protiprávne konanie.

7. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, ktoré bolo doručené prvostupňovému správneho orgánu dňa 01.04.2019. Žalobca v podanom odvolaní namietal nezákonnosť vykonanej kontroly potravín, a to z dôvodu absencie riadneho oznámenia účelu úradnej kontroly potravín, ako aj nepredloženia poverenia na vykonanie kontroly inšpektormi. Žalobca namietal príliš široko vymedzený účel kontroly, ako aj zákonnosť dôkazov získaných počas kontroly. Namietal aj absenciu naplnenia skutkových podstatí správnych deliktov, ktorých spáchanie nebolo zo strany prvostupňového správneho orgánu dostatočne preukázané. Podľa žalobcu rozhodnutie je nepreskúmateľné a uložená sankcia je neprimerane vysoká, pri ktorej ukladaní bola zároveň porušená zásada „ne bis in idem“. Podľa názoru žalobcu neboli splnené zákonné podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 28 ods. 6 zákona č. 152/1995 Z. z., nakoľko toto zákonné ustanovenie vyžaduje opätovné spáchanie toho istého (totožného) správneho deliktu.

8. O odvolaní žalobcu rozhodol žalovaný správny orgán napadnutým rozhodnutím tak, že odvolanie zamietol a potvrdil prvostupňové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný uviedol, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj obsahu administratívneho spisu zistil, že na základe dôkazov, ktoré boli získané zákonným spôsobom bolo prvostupňovým správneho orgánom bez pochybností zistené, že žalobca sa dopustil správnych deliktov uvedených v odvolaní napadnutom rozhodnutí. Vo vzťahu k námietkam žalobcu, ktoré sa týkali nezákonnosti vykonanej úradnej kontroly žalovaný poukázal na právnu úpravu v zákone č. 152/1995 Z. z., v Nariadení č. 882/2004 ako aj na Manuál pre výkon plánovaných úradných kontrol u prevádzkovateľov potravinárskych podnikov – obchodná sieť a Pokyn ŠVPS SR č. 11/2012, ktorým sa stanovujú pravidlá výkonu úradnej kontroly potravín podľa zákona č. 152/1995 Z. z.. Vychádzajúc z uvedených predpisov sa úradné kontroly potravín vykonávajú bez predchádzajúceho oznámenia prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku s výnimkou auditov. Pred začatím výkonu úradnej kontroly potravín sa inšpektori preukazujú služobným preukazom alebo poverovacím dokladom (ak vykonávajú kontrolu na základe poverenia v inom územnom obvode) a ústne oznamujú prevádzkovateľovi potravinárskeho podniku alebo jeho zamestnancovi účel úradnej kontroly, ktorý následne písomne uvedú aj do úradného záznamu. V prejednávacom prípade sa inšpektori v súlade s uvedenými postupmi, preukázali služobnými preukazmi a ústne oznámili prítomnému vedúcemu prevádzkarne účel kontroly. Úradný záznam vyhotovený pri výkone úradnej kontroly spĺňa všetky požiadavky vyššie uvedených predpisov. Žalovaný zdôraznil, že neexistuje žiadny právny predpis, ktorý by inšpektorom ukladal povinnosť vyhotovovať pred začatím kontroly osobitný zápis o ohlásení príchodu inšpektorov a záznam o oboznámení prevádzkovateľa s účelom kontroly. Uviedol, že úradná kontrola sa nevykonáva podľa Správneho poriadku, a teda ani záznam z úradnej kontroly nemusí byť vyhotovený vo forme zápisnice s náležitosťami podľa § 22 Správneho poriadku. Čo sa týka účelu kontroly, žalovaný mal za to, že bol vymedzený jasne, prehľadne a zrozumiteľne. Bol vymedzený v súlade so zákonom č. 152/1995 Z. z.

ako aj Nariadením č. 882/2004, teda účelom tejto kontroly bolo overenie dodržiavania potravinového práva. Judikatúra citovaná žalobcom v odvolaní sa vzťahuje na oblasť ochrany hospodárskej súťaže, nie je preto aplikovateľná v tomto konkrétnom prípade – výkon kontroly v zmysle potravinového práva. Žalovaný uviedol, že prítomná zamestnankyňa bola ústne poučená o právach a povinnostiach v súvislosti s vykonanou kontrolou, na ktorej bola po celý čas prítomná. V závere kontroly podpísala protokol, bolo jej umožnené vyjadriť sa k priebehu a výsledkom kontroly, pričom nenamietala, že by nebola inšpektormi náležite poučená. Nariadenie č. 882/2004 v čl. 54 ods. 3 písm. b) určuje, že orgány úradnej kontroly potravín musia zabezpečiť, aby mal prevádzkovateľ informáciu o opravnom prostriedku proti uloženým opatreniam. Požiadavka písomnosti nie je v tomto ustanovení uvedená. Žalovaný uviedol, že podľa jeho názoru je nepochybné, že žalobca touto informáciou disponoval, teda mal vedomosť podať proti uloženému opatreniu námietku, ktoré nevyužil. Uvedené žalovaný vyvodil zo skutočnosti, že žalobca pôsobí na trhu s potravinami viac ako 20 rokov, pričom má prevádzky na celom Slovensku, v ktorých sú pravidelne vykonávané úradné kontroly potravín. Žalobca inštitút námietok proti uloženým opatreniam v minulosti opakovane využíval (žalovaný následne uviedol príklady konaní, v ktorých žalovaný využil námietku proti opatreniam uloženým na základe výsledkov úradnej kontroly). Zároveň poukázal aj na to, že žalobcovi bola zároveň daná možnosť vyjadriť sa k výsledkom kontroly aj po upovedomení o začatí správneho konania, kde vo vyjadrení žalobca priebeh úradnej kontroly žiadnym spôsobom nespochybnil, netvrdil jej nezákonnosť.

Žalovaný poukázal aj na to, že v tomto prípade správne konanie začalo doručením upovedomenia o začatí správneho konania žalobcovi dňa 25.02.2019. Žalobcovi bolo umožnené vyjadriť sa k podkladom na vydanie rozhodnutia a bol poučený o procesných právach a povinnostiach. Žalobca využil možnosť vyjadriť sa, avšak výsledky a priebeh úradnej kontroly v tomto vyjadrení žiadnym spôsobom nespochybnil.

K námietke nedostatočne zisteného skutkového stavu, a teda absencie protiprávneho konania, nakoľko fotodokumentácia vyhotovená počas úradnej kontroly nepreukazuje tvrdené porušenia, žalovaný poukázal na prítomnosť zamestnankyne žalobcu pri vyhotovovaní fotodokumentácie v priebehu úradnej kontroly a poukázal aj na doplnkovú funkciu fotodokumentácie, nakoľko úradný záznam z vykonanej kontroly je sám osebe dostatočným podkladom pre vydanie rozhodnutia.

Vo vzťahu k námietke žalobcu, že v tomto prípade neboli splnené podmienky pre aplikáciu ustanovenia § 28 ods. 6 zákona č. 152/1995 Z. z. žalovaný opätovne poukázal na to, že žalobcovi za uplynulý rok boli niekoľkými rozhodnutiami uložené sankcie za porušenie zákona č. 152/1995 Z. z. (podrobne uvádza označenie rozhodnutí, dátum právoplatnosti, správne delikty za ktoré boli uložené sankcie), pričom zo strany žalobcu došlo opätovne k porušeniu rovnakých povinností, ktoré mu vyplývajú zo zákona. Doplnil, že skutočnosť, že v tomto konaní bola uložená úhrnná pokuta podľa ustanovenia vzťahujúceho sa na správny delikt najzávažnejší, neznamená že ostatné konania neboli posudzované a sankcionované. Prvok opakovanosti totiž prvostupňový správny orgán v súlade so zákonom posudzoval aj pri ostatných správnych deliktach, nie len pri správnom delikte najzávažnejšom. V prípade ostatných správnych deliktov bol aspekt opakovanosti porušenia zákona zo strany žalobcu považovaný za priťažujúcu okolnosť.

V súvislosti s námietkou porušenia zásady „ne bis in idem“ pri ukladaní sankcie za správne delikty žalovaný uviedol, že pri posudzovaní minulosti a opakovanosti konania subjektu je pri rozhodovaní o výške sankcie dôležité tieto pojmy rozlišovať. Nesúhlasil so žalobcom vyjadreným názorom, nakoľko žalobca tieto pojmy stotožňuje.

V otázke výšky uloženej sankcie žalovaný poukázal v prvom rade na to, že ukládanie sankcií za správne delikty sa uskutočňuje v rámci úvahy správneho orgánu (diskrečná právomoc správneho orgánu). Žalovaný pri preskúmaní prvostupňového rozhodnutia dospel k záveru, že prvostupňový orgán pri ukladaní sankcie presne, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil, k akým skutočnostiam pri stanovení výšky sankcie prihliadol. Výška uloženej pokuty je v napadnutom rozhodnutí dostatočne odôvodnená a je odrazom konkrétnych okolností prejednávaneho prípadu. I keď v konaní nebolo preukázané, že prevádzkovateľ umiestňoval na trh potraviny nie bezpečné, právne predpisy v oblasti prevádzkovej hygieny majú predovšetkým preventívny charakter, s cieľom chrániť potraviny pred akoukoľvek kontamináciou, a to na každom stupni výroby, manipulácie s nimi a pri ich umiestňovaní na trh. Pri posúdení výšky uloženej pokuty žalovaný uviedol, že zbral do úvahy všetky argumenty žalobcu, rešpektoval zmysel a účel aplikovaných právnych predpisov. Došiel k záveru, že pokuta vo výške 12 000,- eur po zohľadnení charakteru a rozsahu nedostatkov, vzhľadom na minulosť a opakovanosť protiprávneho konania je primeraná. Ako priťažujúcu okolnosť zbral do úvahy najmä minulosť účastníka a uloženie až ôsmich pokút v priebehu predchádzajúcich dvoch rokov, čo poukazuje na pretrvávajúce problémy s plnením zákonných povinností v tejto prevádzkarni. Vplyv na výšku pokuty mala tiež

opakovanosť protiprávneho konania a bolo preukázané, že v prípade neudržiavania potravinárskych priestorov v čistote, poriadku a dobrom stave údržby (§ 28 ods. 2 písm. o) zákona č. 152/1995 Z. z.) boli splnené podmienky pre uplatnenie zvýšenej sadzby podľa § 28 ods. 6 zákona č. 152/1995 Z. z.. Opakované umiestnenie na trh potravín nesprávne označených (§ 28 ods. 2 písm. f) zákona č. 152/1995 Z. z.) a nedostatky v prevádzkovej hygiene (§ 28 ods. 2 písm. o) zákona č. 152/1995 Z. z.) spáchané viacerými skutkami, považoval odvolací orgán za priťažujúcu okolnosť. Poľahčujúcou okolnosťou bolo nepreukázané reálne poškodenie zdravia spotrebiteľov. V prípade nesprávneho označenia tovarov bol takýto tovar zistený iba v jednom prípade a v malom množstve (zároveň však išlo o opakované protiprávne konanie). Správny orgán uložil pokutu v rozpätí zákonom definovanej sadzby od 100,- do 200 000,- eur, a podľa názoru žalovaného ešte stále pri jej spodnej hranici (6 % z maximálnej pokuty). Je potrebné brať do úvahy, že pokuta má plniť nielen represívny, ale aj výchovný a preventívny účel. Na to, aby sankcia plnila svoju represívnu funkciu, musí byť jej výška stanovená tak, aby sa účastník do budúcnosti vyvaroval porušeniu zákonných povinností, ale zároveň aby nebola neprimeraná vo vzťahu k porušenej povinnosti.

Súdne konanie

9. Žalobca v správnej žalobe namietal, že úradná kontrola potravín bola vykonaná nezákonne, nakoľko zamestnanci vykonávajúci kontrolu potravín nepredložili pri kontrole riadne poverenie na výkon kontroly a zároveň žalovanému nebol oznámený účel kontroly. Namietal, že odôvodnenie žalovaného, ktorý v správnu žalobou napadnutom rozhodnutí uvádza, že inšpektori sa pred začatím kontroly preukázali služobnými preukazmi a ústne oznámili prítomnému vedúcemu prevádzkarne účel kontroly, nemá oporu v administratívnom spise a je s ním v rozpore. Zároveň vytkol žalovanému, že inšpektori nepoučili zamestnancov žalobcu o ich právach a povinnostiach, ani o možnosti podať námietky, čo preukazuje aj Záznam o úradnej kontrole potravín, v ktorom tieto poučenia absentujú. Žalobca poukázal na zákon č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 03.05.2016 sp. zn. 4Sžnz/7/2015, ktoré je podľa jeho názoru nevyhnutné analogicky aplikovať aj na výkon kontroly prvostupňovým správnym orgánom. Uviedol, že neohlásená úradná kontrola potravín nepochybne znamená zásah do činnosti podnikateľa (žalobcu).

Žalobca namietal aj neprimerane široké a nedostatočne určité vymedzenie účelu a predmetu úradnej kontroly potravín. Neprimerane široko vymedzený predmet kontroly je výrazom praktiky kontrolného orgánu, ktorá dostala v praxi súdov pomenovanie „fishing expedition“. Predmetom kontroly tak môže byť prakticky čokoľvek, čím sa výkon kontroly stáva nepredvídateľný a pre subjekt šikanózný. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Ažnz/7/2015 zo dňa 03.05.2016 a sp. zn. 8Sžnz/2015 zo dňa 28.04.2016. Zároveň vyjadril názor, že z citovanej judikatúry vyplýva, že zásada zákazu tzv. „fishing expeditions“ je všeobecne aplikovateľná na postup pri vykonávaní kontrol rôznymi orgánmi verejnej správy. Na základe uvedeného vyjadril žalobca právny názor, že výkon úradnej kontroly potravín dňa 11.03.2018 bol v dôsledku príliš široko vymedzeného účelu nezákonný.

Nezákonnosť vykonanej kontroly žalobca odôvodňoval aj tým, že zo strany inšpektorov vykonávajúcich kontrolu nebol poučený o právach a povinnostiach kontrolovaného subjektu a osobitne o možnosti podať námietky proti uloženým opatreniam v zmysle § 20 ods. 11 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách (ďalej len „zákon č. 152/1995 Z. z.“). Žalobca uviedol, že mu bolo odopreté právo účinne sa brániť proti postupu prvostupňového správneho orgánu a to tým, že v rozpore s ustanovením § 3 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“) a v rozpore s ústavným princípom dobrej správy, nebol na začiatku úradnej kontroly potravín poučený o právach a povinnostiach kontrolovaného subjektu. Zároveň aj tým, že v rozpore s povinnosťou podľa čl. 54 ods. 3 Nariadenia č. 882/2004 prvostupňový správny orgán počas výkonu úradnej kontroly neposkytol žalobcovi písomné odôvodnenie rozhodnutia o uložení opatrení a nepoučil žalobcu o práve podať námietky proti týmto opatreniam. Žalobca záverom konštatoval, že v konaní došlo k závažným porušeniam zákona, čo mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia.

Žalobca namietal, že vady v priebehu vykonanej kontroly potravín mali za následok jej nezákonnosť, a teda aj dôkazy získané počas tejto kontroly je nevyhnutné považovať za nezákonné. Namietal absenciu naplnenia skutkových podstát správnych deliktov a poukázal na to, že prvostupňový správny orgán nepreukázal spáchanie správnych deliktov, za ktoré bol žalobca sankcionovaný. Žalobca osobitne namietal použitie fotodokumentácie, o ktorú prvostupňový správny orgán opiera svoje tvrdenia o porušení zákona o potravinách. Podľa žalobcu prvostupňový správny orgán dôveryhodne nepreukázal, že fotodokumentácia bola vyhotovená práve počas úradnej kontroly potravín dňa 11.03.2018 v čase od 8:30 hod. do 15:15 hod. v priestoroch filiálky č. 505 na adrese A. C. XX, B..

Uviedol, že táto fotodokumentácia bola žalobcovi poskytnutá až takmer rok po vykonanej kontrole spolu s upovedomením o začatí správneho konania.

V žalobe ďalej namietal, že upovedomenie o začatí správneho konania, ktoré mu bolo doručené prvostupňovým správnym orgánom neobsahuje informáciu o tom, aká sankcia žalobcovi za údajne spáchané správne delikty hrozí, ani informáciu o tom, že prvostupňový správny orgán pri ukladaní sankcie zohľadní minulosť účastníka a uloží sankciu v sprísnenej sadzbe. Zároveň vytkol žalovanému, že podkladom pre rozhodnutie o uložení sankcie boli aj predchádzajúce rozhodnutia týkajúce sa žalobcu, o čom však nebol žalobca vopred informovaný a nemal možnosť sa k týmto podkladom v správnom konaní vyjadriť.

Žalobca namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného, ako aj jemu predchádzajúceho rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu z dôvodu nedostatočného odôvodnenia výšky uloženej pokuty. Predovšetkým v rámci hodnotenia následkov protiprávneho konania sa prvostupňový správny orgán odvoláva len na „možné“ následky protiprávneho konania, pričom požiadavka zákona č. 152/1995 Z. z. je prihliadnuť na konkrétne a spôsobené následky sankcionovaného protiprávneho konania. Poukázal na to, že podľa jeho názoru, by sa v konaní malo analogicky uplatniť ustanovenie § 10 ods. 2 Trestného zákona, a teda ak sa zistí nízka závažnosť správnych deliktov, konkrétny čin by nemal byť postihovaný ako správny delikt. Porušenia vytykané žalobcovi predstavujú len menšie hygienické nedostatky, ktoré nemajú vplyv na bezpečnosť a kvalitu potravín a ich závažnosť je nepatrná.

Žalobca zároveň namietal, že neboli splnené podmienky pre uplatnenie prísnejšej sadzby pokuty podľa § 28 ods. 6 zákona č. 152/1995 Z. z., nakoľko pre uplatnenie tohto ustanovenia je nutné, aby pokuta udelená predchádzajúcim rozhodnutím bola uložená za totožný správny delikt, aby išlo o opakované porušenie tých istých povinností. Uviedol, že predchádzajúcimi rozhodnutiami RVPS, na ktoré odkazuje žalovaný v rozhodnutí mu bola uložená sankcia za správne delikty podľa § 28 ods. 2 písm. f), písm. i) a písm. a) zákona č. 152/1995 Z. z., pričom správny delikt podľa § 28 ods. 2 písm. o) zákona č. 152/1995 Z. z. bol zohľadnený len ako príťažujúca okolnosť.

Žalobca namietal, že postupom žalovaného a prvostupňového správneho orgánu došlo k porušeniu zásady „ne bis in idem“, a to tým, že žalobcovi bola uložená pokuta za správny delikt podľa § 28 ods. 2 písm. o) v spojení s § 28 ods. 6 zákona č. 152/1995 Z. z., pričom ako príťažujúcu okolnosť zohľadnil aj údajné spáchanie správneho deliktu podľa § 28 ods. 2 písm. f) zákona č. 152/1995 Z. z. a ako príťažujúcu okolnosť zohľadnil aj minulosť žalobcu (teda opakované rozhodnutia, ktoré odôvodňovali uloženie prísnejšej sankcie). V tomto prípade má skutková podstata opakovaného správneho deliktu zadaná v § 28 ods. 6 zákona č. 152/1995 Z. z. špeciálny charakter vo vzťahu k § 28 ods. 9 zákona č. 152/1995 Z. z. a už samotné sprísnenie vzhľadom na opakované protiprávne konanie už obsahuje. V tejto súvislosti žalobca poukázal na ustanovenia § 38 ods. 1 až 6 Trestného zákona, v ktorých je zakotvená zásada zákazu dvojitého pričítania, teda ak sa uplatní sprísnenie sankcie z dôvodu opakovaného porušenia právnych predpisov zvýšením dolnej sadzby zákonom stanovenej sadzby, nie je možné na uvedené prihliadať aj ako na príťažujúcu okolnosť.

10. Žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe, ktoré bolo doručené krajskému súdu dňa 23.10.2019, podrobne zopakoval skutkové okolnosti ako aj právne posúdenie veci prvostupňovým správnym orgánom aj ním samým uvedené v správnej žalobe napadnutom rozhodnutí.

11. Žalobca v replike doručenej krajskému súdu dňa 19.06.2020 v zásade zopakoval a zdôraznil argumentáciu uvedenú v správnej žalobe. Navyše poukázal na frekvenciu vykonávaných úradných kontrol v jeho prevádzkach (denne sú kontrolované v priemere 4 prevádzky žalobcu). Uviedol, že takto intenzívne vykonávané kontroly nepovažuje za kontroly vykonávané na ad hoc báze. Uviedol aj, že slovné spojenie „bez predchádzajúceho súhlasu“ nie je možné vykladať takým extenzívnym spôsobom, v zmysle ktorého je žalovaný oprávnený ohlásiť žalobcovi výkon kontroly potravín až následne po jeho samotnom začiatku. V posudzovanom prípade nie je možné vylúčiť, že RPVS kontrolovala najskôr dodržiavanie zákona o potravinách na predajnej ploche, ktorá je prístupná verejnosti. Až následne, keď na predajnej ploche neidentifikovali žiadne porušenia zákona, oznámili zamestnancom žalobcu začiatok výkonu úradnej kontroly s cieľom nájsť porušenia zákona o potravinách v zázemí predajne. Je neprípustné, aby orgán verejnej správy vstúpil do predajne žalobcu ako súkromnej právnickej osoby za účelom kontroly bez ohlásenia vykonávania kontroly a až v priebehu kontroly o tejto skutočnosti informoval žalobcu. Z uvedeného zároveň vyplýva, že v priebehu značnej časti výkonu kontroly nebol prítomný žiaden zástupca žalobcu.

Žalobca opakovanou poukázal na porušenie zásady zákazu dvojitého pričítania, porušenie zásady zahľadania odsúdenia a porušenie zásady úmernosti sankcie spáchanému deliktu.

12. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu duplikou nevyjadril.

13. Krajský súd dňa 21.04.2022 verejne vyhlásil rozsudok, ktorým zamietol žalobu a účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že krajský súd sa nestotožnil s námietkami žalobcu uvedenými v správnej žalobe. Konštatoval, že rozhodnutie napadnuté správnu žalobou ani v administratívnom konaní, ktoré mu predchádzalo nevzhliadol zákonné pochybenia. Žalovaný pri ukladaní sankcie za správne delikty nevybočil z rámca správnej úvahy a nepostupoval ani v rozpore so zásadami správneho trestania, či zásadami ukladania trestov v zmysle Trestného zákona.

14. Proti rozhodnutiu krajského súdu podal žalobca včas kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 4Stk/16/2022 zo dňa 27.03.2024, ktorým rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6S/38/2019-119 zo dňa 21.04.2022 zrušil a vec vrátil Správnemu súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že dôvodom zrušenia rozsudku krajského súdu bolo procesné pochybenie, nakoľko krajský súd nenariadil na prejednanie veci pojednávanie aj napriek tomu, že žalobca v správnej žalobe vyslovene o nariadenie pojednávania požiadal, v dôsledku čoho došlo k zásahu do práv žalobcu – práva na prerokovanie veci v prítomnosti účastníka konania podľa č. 48 ods. 2 Ústavy SR. Vzhľadom k uvedenému sa kasačný súd ostatnými kasačnými námietkami žalobcu týkajúcimi sa merita veci nezaoberal, a teda nevyjadril ani záväzný právny názor čo sa týka právneho posúdenia veci.

15. Podľa § 493e zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) konania začaté a neskončené do 30. júna 2023 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2023; ustanovenie § 493f tým nie je dotknuté.

16. Podľa § 107 ods. 1 a 2 SSP predseda senátu nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, ak

- a) o to požiada aspoň jeden z účastníkov konania,
- b) vykonáva dokazovanie,
- c) to vyžaduje verejný záujem,
- d) je to na prejednanie veci potrebné alebo
- e) tak ustanovuje tento zákon.

V ostatných prípadoch rozhoduje správny súd bez pojednávania.

17. Správny súd v danej veci nariadil pojednávanie na deň 10.07.2025, ktorého sa zúčastnil právny zástupca žalobcu, žalovaný svoju neúčast' včas ospravedlnil a súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní opakovane zhrnul žalobné námietky, pričom právnu argumentáciu žalobcu doplnil poukazom na rozhodnutia súdov v obdobných veciach. Súd následne v súlade s § 116 SSP verejne vyhlásil rozsudok dňa 17.07.2025.

Právne východiská

18. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 2016/2015 Z. z. správny súdny poriadok v znení účinnom do 30.06.2023 (ďalej len „SSP“) v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

20. Podľa § 177 ods. 1 SSP správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

21. Podľa § 194 ods. 1 SSP správnym trestaním sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie orgánov verejnej správy o priestupku, správnom delikte alebo o sankcii za iné podobné protiprávne konanie.

22. Podľa § 194 ods. 2 SSP ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie vo veciach správneho trestania ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

23. Podľa § 10 zákona č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení účinnom do 13.12.2019 (ďalej len „zákon č. 152/1995 Z. z.“) ten, kto skladuje potraviny a zložky na ich výrobu, je povinný dodržiavať ustanovenia osobitného predpisu 2a) a

- a) zabezpečiť skladovanie len v takých priestoroch a za takých podmienok, aby sa zachovala ich bezpečnosť, kvalita a biologická hodnota potravín a surovín na ich výrobu,
- b) zabezpečiť čistotu skladovacích priestorov a manipulačného zariadenia a vykonávanie dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie podľa všeobecne záväzných právnych predpisov,
- c) kontrolovať skladované potraviny a zložky a ukladať ich spôsobom, ktorý umožní bezpečné vykonávanie ich kontroly, manipulácie s nimi, včasné zistenie zdraviu škodlivých potravín, potravín po dátume spotreby a po dátume minimálnej trvanlivosti a ich vyradenie z obehu a oddelené uloženie a zreteľné označenie výrobkov na iný než pôvodný účel,
- d) zabezpečiť oddelené skladovanie nezlúčiteľných druhov výrobkov vzájomne ovplyvňujúcich bezpečnosť a kvalitu,
- e) uchovávať rýchlo sa kaziace potraviny trvale schladené a zmrazené potraviny uchovávať trvale zmrazené,
- f) dodržiavať ďalšie podmienky skladovania určené prevádzkovateľom potravinárskeho podniku.

24. Podľa § 18 ods.1 zákona č. 152/1995 Z. z. úradná kontrola potravín sa vykonáva

- a) na všetkých stupňoch výroby, spracúvania potravín a ich distribúcie,
- b) nad dovozom potravín z tretích krajín a vývozom,
- c) nad dodržiavaním podmienok zdravotnej spôsobilosti podľa osobitných predpisov^{9a)} určujúcich požiadavky na osobnú hygienu a hygienu osôb priamo alebo nepriamo zúčastnených na výrobe potravín, manipulácii s nimi a ich umiestnení na trh,
- d) nad dodržiavaním zákazu klamlivej reklamy potravín.

25. Podľa § 18 ods.2 zákona č. 152/1995 Z. z. úradnou kontrolou potravín sa overuje dodržiavanie požiadaviek ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi^{1e)} v oblastiach a na účel uvedený v odseku 1; neuplatňuje sa, ak ide o metrologickú kontrolu a metrologický dozor,^{9b)} veterinárne kontroly podľa osobitného predpisu,^{9ba)} ako aj kontrolu krmív podľa osobitného predpisu.^{9bb)}

26. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 152/1995 Z. z. orgány uvedené v § 21 ods. 1 písm. b) až d) vykonávajú úradnú kontrolu potravín podľa osobitného predpisu.^{9bc)}-napríklad čl. 3 a čl. 6 až 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 882/2004 v platnom znení. Úradná kontrola potravín sa môže vykonávať nepretržite; ak z konania alebo charakteru kontrolovanej osoby vyplýva odôvodnený záver, že môže dôjsť k ohrozeniu života alebo zdravia osoby poverenej výkonom kontroly, alebo k mareniu výkonu úradnej kontroly, úradná kontrola sa vykoná za spoluúčasti príslušníkov Policajného zboru.

27. Podľa § 20 ods. 7 zákona č. 152/1995 Z. z. zamestnanci orgánov úradnej kontroly potravín sa pri výkone dozornej činnosti preukazujú služobným preukazom alebo poverovacím dokladom.

28. Podľa § 20 ods. 8 zákona č. 152/1995 Z. z. zamestnanci orgánov úradnej kontroly potravín vykonávajúci úradné kontroly potravín sú pri výkone kontroly oprávnení vstupovať v prevádzkovom čase a mimo prevádzkového času do priestorov, v ktorých sa preukázateľne zdržiavajú osoby a v ktorých sa potraviny vyrábajú, manipuluje sa s nimi alebo sa umiestňujú na trh, požadovať od prevádzkovateľov vysvetlenie, informácie, údaje, doklady a iné písomnosti potrebné na výkon kontroly a nazerať do nich a vyhotovovať z nich kópie alebo výpisy, ako aj vyhotovovať fotografickú dokumentáciu, ak to považujú za potrebné; ak sú tieto súčasťou obchodného tajomstva, zamestnanci orgánov úradnej kontroly potravín sú povinní o týchto skutočnostiach zachovávať mlčanlivosť.

29. Podľa § 20 ods. 10 zákona č. 152/1995 Z. z. opatrenie podľa odseku 9 oznámi zamestnanec orgánu úradnej kontroly potravín ústne príslušnému zodpovednému zamestnancovi prevádzkovateľa a bezodkladne o ňom vyhotoví záznam o úradnej kontrole potravín.

30. Podľa § 20 ods. 11 zákona č. 152/1995 Z. z. ak prevádzkovateľ nesúhlasí s uloženým opatrením, môže proti nemu podať ústne námietky, ktoré orgán úradnej kontroly potravín uvedie v zázname podľa

odseku 10 alebo ich môže podať písomne do piatich pracovných dní. Podané námietky nemajú vo vzťahu k uloženým opatreniam odkladný účinok. O podaných námietkach rozhodne vedúci zamestnanec príslušného orgánu úradnej kontroly potravín do piatich pracovných dní odo dňa ich podania. Písomné vyhotovenie rozhodnutia o námietkach sa doručuje prevádzkovateľovi a je konečné.

31. Podľa § 23 ods. 11 zákona č. 152/1995 Z. z. zamestnanec regionálnej veterinárnej a potravinovej správy vykonávajúci úradnú kontrolu potravín je oprávnený na základe poverenia, ktoré vydáva Štátna veterinárna a potravinová správa, vykonávať úradnú kontrolu potravín aj v územnom obvode inej regionálnej veterinárnej a potravinovej správy.

32. Podľa § 28 ods. 2 písm. o) zákona č. 152/1995 Z. z. orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe podnikateľovi pokutu od 100,- eur do 100 000,- eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi porušuje zásady správnej výrobnéj praxe, povinnosti a požiadavky na hygienu výroby potravín, manipulovania s nimi a pri ich umiestňovaní na trh.

33. Podľa § 28 ods. 2 písm. f) zákona č. 152/1995 Z. z. orgán úradnej kontroly potravín uloží právnickej osobe alebo fyzickej osobe podnikateľovi pokutu od 100,- eur do 100 000,- eur, ak v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi vyrába, balí alebo umiestňuje na trh potraviny nesprávne označené alebo neoznačené.

34. Podľa § 28 ods. 6 zákona č. 152/1995 Z. z. ak do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty dôjde k opätovnému porušeniu povinností, za ktoré bola pokuta uložená podľa odsekov 1 až 3, orgán úradnej kontroly potravín zloží pokutu až do dvojnásobku výšky súm uvedených v odsekoch 1 až 3.

35. Podľa § 28 ods. 9 zákona č. 152/1995 Z. z. orgán úradnej kontroly potravín pri určení výšky pokuty prihliada na závažnosť, trvanie, následky protiprávneho konania, minulosť prevádzkovateľa 24b) a na to, či ide o opakované protiprávne konanie.

36. Podľa § 28 ods. 12 zákona č. 152/1995 Z. z. na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

37. Podľa § 31 ods. 1, 2 zákona č. 152/1995 Z. z., na úradnú kontrolu potravín podľa tohto zákona sa nevzťahujú ustanovenia osobitných predpisov, 27aa) ak sa vykonáva podľa tohto zákona. Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní 27a) okrem konania podľa § 20 ods. 4, 9, 12 a § 20a.

38. Podľa § 29 ods. 10 a 12 zákona č. 152/1995 Z. z. konanie o uloženie pokuty možno začať do jedného roka odo dňa, keď orgán úradnej kontroly potravín zistil porušenie povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti. Na konanie o uložení pokuty sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.

39. Podľa § 18 ods. 2 druhá veta zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“) pokiaľ sa konanie začína na podnet správneho orgánu, je konanie začaté dňom, keď tento orgán urobil voči účastníkovi konania prvý úkon. Teda okamih, kedy bolo účastníkovi doručené upovedomenie o začatí konania.

40. Podľa § 33 zákona č. 71/1967 Zb. účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke. Správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

41. Podľa § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

42. Podľa § 34 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

43. Podľa Prílohy II Kapitoly I ods. 1 nariadenia (ES) č. 852/2004 o hygiene potravín (ďalej len nariadenie č. 852/2004), potravinárske priestory sa musia udržiavať v čistote a v dobrom stave údržby.

44. Podľa čl. 2 ods. 1, 7 nariadenia (ES) č. 882/2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá (ďalej len „Nariadenie č. 882/2004“), „Úradná kontrola“ znamená akákoľvek forma kontroly, ktorú vykonáva príslušný orgán alebo spoločenstvo s cieľom overenia dodržiavania potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá. „Inšpekcia“ znamená preskúmanie ktoréhokoľvek hľadiska krmív a potravín, zdravia zvierat a starostlivosti o zvieratá, s cieľom overenia, či takéto hľadisko spĺňa zákonné požiadavky potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá.

45. Podľa čl. 3 ods. 1 Nariadenia č. 882/2004, členské štáty zabezpečia, aby sa pravidelne vykonávali úradné kontroly na základe rizika a s vhodnou frekvenciou, aby sa tak dosiahli ciele tohto nariadenia, berúc pri tom do úvahy: identifikované riziká súvisiace so zvieratami, krmivami alebo potravinami, podnikmi v oblasti krmív a potravín, využitím krmív alebo potravín, alebo s akýmkoľvek procesom, materiálom, látkou, činnosťou alebo operáciou, ktorá môže ovplyvniť krmivovú a potravinovú bezpečnosť, zdravie zvierat alebo starostlivosť o zvieratá, minulosť prevádzkovateľa v oblasti krmív a potravín pokiaľ ide o dodržiavanie potravinového a krmivového práva a predpisov o zdraví zvierat a starostlivosti o zvieratá, spoľahlivosť všetkých vlastných kontrol, ktoré sa už uskutočnili a všetky informácie, ktoré môžu naznačovať nedodržiavanie predpisov.

46. Podľa čl. 3 ods. 2 Nariadenia č. 882/2004, úradné kontroly sa budú uskutočňovať bez predchádzajúceho upozornenia, okrem takých prípadov ako je audit, kedy je predchádzajúce informovanie prevádzkovateľa v oblasti krmív a potravín potrebné.

47. Podľa čl. 3 ods. 3 Nariadenia č. 882/2004, úradné kontroly sa budú uskutočňovať v každej fáze výroby, spracovania a distribúcie krmív alebo potravín, zvierat a živočíšnych výrobkov. Budú sem patriť aj kontroly prevádzkovateľov v oblasti krmív a potravín, kontroly používania krmív a potravín, ich skladovania, a kontroly akéhokoľvek procesu, materiálu, akejkoľvek látky, činnosti alebo operácie, vrátane prepravy, uplatnených na krmivách alebo potravinách a na živých zvieratách, potrebné na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia.

48. Podľa čl. 4 ods. 1 a ods. 2 písm. g) Nariadenia č. 882/2004 na účely úradných kontrol uvedených v tomto nariadení budú členské štáty menovať zodpovedné príslušné orgány; tieto príslušné orgány budú zabezpečovať, aby prevádzkovatelia v oblasti krmív a potravín boli povinní prejsť akoukoľvek inšpekciou, vykonanou podľa tohto nariadenia, a aby boli povinné pomáhať personálu príslušného orgánu pri plnení jeho úloh. Orgánmi štátnej správy vo veciach úradnej kontroly potravín podľa zákona o potravinách a osobitných predpisov sú aj regionálne veterinárne a potravinové správy (§ 21 ods. 1 písm. d) zákona o potravinách).

49. Podľa čl. 9 ods. 1 až ods. 3 Nariadenia č. 882/2004, príslušný orgán bude písať správy o úradných kontrolách, ktoré vykonal. Tieto správy budú obsahovať opis účelu úradnej kontroly, použitých kontrolných metód, výsledkov úradnej kontroly a prípadnej akcie, ktorú musí príslušný prevádzkovateľ uskutočniť. Príslušný orgán poskytne príslušnému prevádzkovateľovi kópiu správy uvedenej v odseku 2, minimálne v prípade nedodržiavania predpisov.

50. Podľa čl. 54 ods. 1 Nariadenia č. 882/2004, ak príslušný orgán zistí nedodržiavanie predpisov, bude konať tak, aby zabezpečil, aby prevádzkovateľ situáciu napravil. Príslušný orgán bude pri rozhodovaní o tom, ako bude konať, brať do úvahy povahu tohto nedodržiavania, ako aj minulosť prevádzkovateľa pokiaľ ide o nedodržiavanie predpisov.

51. Podľa článku 54 ods. 3 Nariadenia č. 882/2004 príslušný orgán poskytne príslušnému prevádzkovateľovi alebo jeho zástupcovi a) písomné oznámenie o svojom rozhodnutí o akciách, ktoré sa majú uskutočniť podľa odseku 1, spolu s odôvodnením tohto rozhodnutia a b) informáciu o práve odvolať sa proti takémuto rozhodnutiu a o použiteľnom postupe a lehotách.

52. Podľa čl. 55 ods. 1 nariadenia č. 882/2004 členské štáty stanovujú predpisy o sankciách uplatniteľných v prípade porušenia potravinového a krmivového práva a iných ustanovení spoločenstva, týkajúcich sa ochrany zdravia zvierat a starostlivosti o zvieratá, a prijímajú opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Zavedené sankcie musia byť účinné, úmerné a odradzujúce.

Právne posúdenie vecí správnym súdom

53. Správny súd v Košiciach preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného podľa § 177 ods. 1 SSP v medziach žalobných bodov (§ 134 ods. 1 a § 183 SSP) a po zistení, že žaloba bola podaná oprávnenou osobou (§ 178 ods. 1 SSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 181 ods. 1 SSP), po nariadení pojednávania, dospel k záveru, že správna žaloba je dôvodná. Správny súd sa podrobne oboznámil s obsahom súdneho a administratívneho spisu, so správnou žalobou napadnutým rozhodnutím, ako aj rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu. Pri rozhodovaní zároveň vychádzal aj z právneho názoru vyjadreného v skoršom rozsudku krajského súdu vydaného v tejto veci, pričom zohľadňoval aj kasačné námietky žalobcu vo veci samej uvedené v kasačnej sťažnosti. Ako bolo už vyššie podrobne uvedené, Najvyšší správny súd považoval kasačnú sťažnosť žalobcu za dôvodnú, avšak z obsahu jeho rozsudku vyplýva, že posudzoval výlučne procesnú stránku, a po tom, ako zistil závažné procesné pochybenie spočívajúce v nenariadení pojednávania vo veci samej tento rozsudok bez posúdenia vecnej stránky zrušil a vec vrátil správnomu súdu na ďalšie konanie. Súd po posúdení obsahu rozsudku krajského súdu v spojení s už uvedenou kasačnou sťažnosťou žalobcu mal za to, že sú dané dôvody na to, aby sa odchyľil od právneho posúdenia uvedeného v rozsudku krajského súdu.

54. Súd uvádza, že pri preskúmaní správnou žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného, ako aj rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu vychádzal zo znenia zákona č. 152/1995 Z. z. účinného v čase rozhodovania žalovaného, teda zo znenia účinného do 13.12.2019. Zároveň súd dodáva, že neskoršie novelizácie zákona sa nedotkli aplikovaných ustanovení v tom zmysle, že by neskoršia právna úprava bola pre žalobcu priaznivejšia čo sa týka sankcie za správne delikty, ktoré boli predmetom preskúmaného administratívneho konania.

55. Z obsahu správnej žaloby vyplýva, že žalobca namietal:

- nezákonnosť vykonanej úradnej kontroly potravín,
- nedostatočné zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy,
- porušenie práva žalobcu vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia,
- nepreskúmateľnosť rozhodnutia,
- neprimeranosť výšky uloženej pokuty, nespĺnenie zákonných predpokladov na zvýšenie sankcie podľa § 28 ods. 6 zákona č. 152/1995 Z. z.
- porušenie zásad trestného práva pri ukladaní sankcie (rozpor so zásadou „ne bis in idem“, zásadou zahladenia odsúdenia).

56. Medzi účastníkmi konania nebolo sporným, že dňa 11.03.2018 bola inšpektormi RVPS Humenné v prevádzke žalobcu v Humennom vykonaná úradná kontrola zameraná na dodržiavanie požiadaviek zákona č. 152/1995 Z. z.. Nespornou bola aj skutočnosť, že pri výkone úradnej kontroly bol prítomný poverený zamestnanec žalobcu, ktorý podpísal úradný záznam z vykonanej kontroly.

57. Súd úvodom poukazuje na to, že ukladanie pokút za správne delikty, a teda i rozhodovanie o ich výške sa realizuje v rámci diskrečného práva správneho orgánu. Správna úvaha správneho orgánu, teda vyjadruje určitý stupeň voľnosti rozhodovania správneho orgánu, ktoré mu umožňuje v medziach zákona prijať také rozhodnutie, aké uzná za najvhodnejšie, a to s prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci. Podrobiť správnu úvahu správneho orgánu súdnemu prieskumu je možné iba vtedy, ak správny orgán prekročil zákonom stanovené medze úvahy, alebo ju zneužil. Judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj slovenských súdov bolo jednoznačne ustálené, že trestanie za správne delikty má podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v Trestnom zákone a Trestnom poriadku aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívno-právna zodpovednosť.

58. Žalobca v správnej žalobe namietal nezákonnosť vykonanej kontroly, nakoľko podľa jeho názoru inšpektori nepostupovali v súlade so zákonom, keď sa preukázali výlučne služobnými preukazmi a nie poverením na vykonanie kontroly, neoznámili poverenému zamestnancovi presne účel kontroly a nepoučili ho o právach a povinnostiach. Taktiež namietal, že o priebehu a výsledkoch kontroly nebola spísaná zápisnica v súlade s § 22 zákona č. 71/1967 Zb.. Vo vzťahu k tejto žalobnej námietke je nevyhnutné v prvom rade poznamenať, že správne konanie vo veci uloženia sankcie za správne delikty podľa zákona č. 152/1995 Z. z. začína v zmysle tohto zákona dňom, kedy bolo žalobcovi doručené upovedomenie o začatí konania o uloženie pokuty. Výkon úradnej kontroly potravín nie je v zmysle zákona č. 152/1995 Z. z. v spojení so zákonom č. 71/1967 Zb. možné považovať za súčasť tohto administratívneho konania, aj keď nesporne úradný záznam z vykonanej kontroly je primárnym podkladom zachycujúcim skutkový stav, z ktorého správny orgán vychádza pri rozhodovaní o správnom delikte a ukladaní sankcie za tento správny delikt. V tejto súvislosti je odôvodnené aj pri preskúvaní administratívneho konania o uložení pokuty zaoberať sa zákonnosťou vykonanej kontroly, ako aj úradného záznamu z vykonanej kontroly.

V súvislosti s vyššie špecifikovanými žalobnými námietkami týkajúcimi sa samotnej kontroly a následne v súvislosti s tým aj záznamu z vykonanej kontroly súd v prvom rade poukazuje na to, že inšpektori vykonávajúci úradnú kontrolu sú povinní postupovať v zmysle zákona č. 152/1995 Z. z. a Nariadenia č. 882/2004, ktoré podrobne upravujú požiadavky na postup pri výkone kontroly, ako aj zákonné náležitosti úradného záznamu ako výstupu z kontroly. Uvedená právna úprava podrobným spôsobom a so zohľadnením špecifik kontroly v oblasti potravinového práva upravuje všetky náležitosti. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu týkajúcou sa potreby prostredníctvom analógie dopĺňať požiadavky na výkon úradnej kontroly potravín. Žalobca primárne poukazoval na judikatúru vo veciach hospodárskej súťaže v súvislosti s výkonom kontrolnej činnosti Protimonopolného úradu SR, ktorá judikatúra nie je pre rozhodovanie v tejto veci aplikovateľná. K námietke žalobcu týkajúcej sa zákazu tzv. „fishing expeditions“ je v prvom rade nevyhnutné uviesť, že o „fishing expeditions“ je možné hovoriť v prípade, keď je inšpekcia u podnikateľa vykonávaná svojvoľným spôsobom bez vymedzenia účelu tejto inšpekcie, ide teda o náhodný zber informácií a dokumentov bez toho, aby bol založený na konkrétnom podozrení. V preskúvanom prípade vychádzajúc z predloženého administratívneho spisu nie je možné hovoriť o tom, že by bola kontrola vykonaná ako „fishing expedition“, nakoľko bol predmet kontroly dostatočne vymedzený – účel kontroly je jasne zaznamenaný v zázname z vykonanej úradnej kontroly. Zároveň sa jednalo o kontrolu prevádzky z hľadiska dodržiavania predpisov potravinového práva, kde vyššie citované právne predpisy, vrátane nariadenia ES, vyžadujú pravidelné vykonávanie kontrol za účelom zaistenia ochrany života a zdravia spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu súd skúmal zákonnosť vykonanej úradnej kontroly potravín a jeho výstupu záznamu z tejto kontroly v intenciách vyššie uvedených predpisov, ktoré sa vzťahujú a komplexným spôsobom upravujú výkon úradnej kontroly potravín. Vychádzajúc z vyššie uvedených ustanovení relevantných predpisov sa kontroly vykonávajú v zásade bez predchádzajúceho upozornenia prevádzkovateľa potravinárskeho podniku. Pred začatím výkonu úradnej kontroly sú inšpektori povinní preukázať sa služobnými preukazmi alebo poverením na výkon kontroly a ústne oznámiť poverenému zamestnancovi účel kontroly, ktorý je následne uvedený aj v zázname z vykonanej kontroly. Zákon č. 152/1995 Z. z. vyžaduje poverenie na výkon úradnej kontroly iba v prípade, ak zamestnanec regionálnej veterinárnej a potravinovej správy vykonáva úradnú kontrolu v územnom obvode inej regionálnej veterinárnej a potravinovej správy. Z uvedeného ustanovenia nie je možné vyvodit' povinnosť inšpektorov regionálnej veterinárnej a potravinovej správy preukazovať sa poverením na výkon kontroly vykonávanej v ich územnom obvode. Na základe uvedeného je nevyhnutné konštatovať, že inšpektori vykonávajúci úradnú kontrolu v prejednávanom prípade nepostupovali v rozpore so zákonom č. 152/1995 Z. z. keď sa pred začatím výkonu úradnej kontroly preukázali „iba“ preukazmi inšpektorov regionálnej veterinárnej a potravinovej správy.

Právne predpisy, upravujúce spôsob výkonu kontroly, neustanovujú povinnosť vopred písomne informovať kontrolovaný subjekt o účele vykonávanej kontroly. Zo zákona o potravinách je zrejmé, že účelom úradnej kontroly potravín je podľa § 18 ods. 2 tohto zákona overenie dodržiavania požiadaviek ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi, ktorými sú podmienky stanovené v Nariadení 882/2004, a to v oblastiach a na účel upravený v §18 odsek 1 predmetného zákona. V súvislosti s námietkou žalobcu, že žalobca nemal vedomosť o účele kontroly, čo malo vplyv na porušenie jeho práv, správny súd v prvom rade konštatuje, že žalobca nešpecifikoval aké jeho práva mali byť týmto postupom inšpektorov porušené a zároveň v zázname o úradnej kontrole potravín, s ktorým sa preukázateľne oboznámil poverený zamestnanec žalobcu čo potvrdil svojím podpisom, je jasne a zrozumiteľne účel kontroly vymedzený. Zároveň je potrebné dodať, že vzhľadom na zákonnú možnosť vykonania ad hoc kontrol, orgánom kontroly potravín nič nebráni, aby aj v prípade vykonávania hoci opakovanej kontroly

za účelom zistenia odstránenia nedostatkov vytykaných v predchádzajúcich kontrolách, ak sú im zrejme aj iné skutočnosti, ktoré by zakladali porušenie povinnosti prevádzkovateľa, upravených v zákone o potravinách prípadne osobitných predpisoch, rozšírili vykonávanie úradnej kontroly aj na preskúmanie získaného podozrenia za účelom zabezpečenia ochrany zdravia ľudí a ochrany spotrebiteľa na trhu potravín. Uvedené je podporené aj bodom 6 preambuly Nariadenia č. 882/2004, v zmysle ktorého je potrebné, aby členské štáty vynucovali potravinové a krmivové právo a predpisy o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá, aby sledovali a overovali, či prevádzkovatelia dodržiavajú vo všetkých fázach výroby, spracovania a distribúcie príslušné požiadavky tohto práva a týchto predpisov a na tento účel je potrebné organizovať úradné kontroly. Vzhľadom na uvedené správny súd vyhodnotil vyššie uvedené žalobné námietky ako nedôvodné.

59. Ako bolo uvedené vyššie po skončení úradnej kontroly a zistení nedostatkov na úseku potravinového práva možno začať správne konanie vo veci uloženia pokuty za spáchanie iného správneho deliktu. V prejednávanom prípade začalo správne konanie dorúčením upovedomenia o začatí správneho konania žalobcovi dňa 05.02.2019. Vzhľadom na túto skutočnosť nemali inšpektori RVPS povinnosť vyhotoviť Záznam o úradnej kontrole formou zápisnice s náležitosťami v zmysle ustanovenia v § 22 Správneho poriadku, keďže výkon kontroly nemožno považovať za správne konanie ale jedná sa o osobitný postup samostatne a komplexne upravený v právnych predpisoch bez subsidiárnej aplikácie zákona č. 71/1967 Zb.. Úradná kontrola potravín predstavuje výkon kontrolnej činnosti, ktorá v sebe zahŕňa obstarávanie podkladov pre vydanie rozhodnutia. Túto činnosť správneho orgánu nemožno stotožňovať s výkonom jeho rozhodovacej právomoci v rámci následného administratívneho konania. Vzhľadom k tomu, že na výkon úradnej kontroly potravín sa nevzťahuje zákon č. 71/1967 Zb., je nevyhnutné konštatovať, že inšpektori vykonávajúci úradnú kontrolu potravín nie sú povinní poučovať kontrolovaný subjekt o jeho právach a povinnostiach v zmysle zákona č. 71/1967 Zb.. Zároveň súd poukazuje na to, že aj keď žalobca v správnej žalobe namietal nezákonnosť vykonanej úradnej kontroly potravín z dôvodu absencie poučenia o právach a povinnostiach kontrolovaného subjektu, neuvádza o akých právach a povinnostiach mal byť zo strany inšpektorov poučený, ako ani akým spôsobom to zasiahlo do jeho práv. V tejto časti je nevyhnutné konštatovať, že žalobná námietka je všeobecná, pričom z jej formulácie nie je zjavné, akým spôsobom mala zasiahnuť do práv žalobcu. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že poverený zamestnanec nebol kontrolórmi poučený podľa § 20 ods. 11 zákona č. 152/1995 Z. z. (pozn.: právo podať námietky proti uloženým opatreniam) je potrebné konštatovať, že zo záznamu z úradnej kontroly potravín nevyplýva, či bol poverený zamestnanec žalobcu poučený o možnosti podať proti uloženým opatreniam námietky. Z predmetného záznamu vyplýva iba, že poverený zamestnanec ústne námietky nepodal. Nie je teda preukázané, že by inšpektori postupovali v tejto časti v súlade so zákonom č. 152/1995 Z. z. a predmetného zamestnanca poučili (konštatovanie o splnení poučovacej povinnosti je síce uvedené v odôvodnení správnu žalobou napadnutého rozhodnutia a nepriamo vyplýva aj zo záznamu z úradnej kontroly, kde sa konštatuje, že poverený zamestnanec námietky nepodal, z obsahu administratívneho spisu však nevyplýva). Tu je teda nevyhnutné konštatovať, že vyvstávajú isté pochybnosti o tom, či správne orgány splnili poučovaciu povinnosť, nakoľko táto skutočnosť nie je jednoznačne zachytená v administratívnom spise. Avšak je nevyhnutné uviesť, že prípadné porušenie povinnosti inšpektormi poučiť povereného zamestnanca žalobcu o možnosti podať námietky nie je svojím charakterom tak závažné, že by z neho bolo možné vyvodiť nezákonnosť celej úradnej kontroly ako takej, ani nezákonnosť záznamu z úradnej kontroly. Zároveň dôležitú rolu pri posudzovaní tejto otázky zohráva aj prístup samotného žalobcu, ktorý bezprostredne po vykonaní kontroly, po tom ako bol povereným zamestnancom o tejto kontrole informovaný, nenamietal nezákonnosť výkonu úradnej kontroly, postupu inšpektorov, ani nepreukázateľnosť inšpektormi zistených nedostatkov. Neurobil tak ani po tom, ako mu bolo dorúčené upovedomenie o začatí správneho konania, dokonca správny orgán informoval o odstránení zistených nedostatkov. Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné konštatovať, že ani tieto žalobné námietky neboli svojím obsahom spôsobilé spochybniť zákonnosť vykonanej úradnej kontroly potravín, ani záznamu z tejto kontroly. Následne vzhľadom na tieto závery, bola aj námietka spočívajúca v nezákonnosti dôkazov získaných počas úradnej kontroly potravín vyhodnotená ako nedôvodná.

60. Žalobca v replike, ako aj v podanej kasačnej sťažnosti doplnil správnu žalobu o námietku, že časť úradnej kontroly mohla byť vykonaná bez prítomnosti zástupcu žalobcu, čím došlo k porušeniu jeho práva na súkromie (podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd). V súvislosti s touto námietkou žalobcu súd v prvom rade uvádza, že aj na konanie o správnej žalobe vo veciach správneho trestania sa uplatňuje zákonná koncentrácia konania vyjadrená v § 183 SSP. Súd však, vzhľadom k tomu, že žalobca opakovane namietal tieto skutočnosti aj v podanej kasačnej

sťažnosti, považuje za potrebné dať do pozornosti žalobcu ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššie správneho súdu SR, v zmysle ktorej prevádzkareň podnikateľského subjektu nemožno podriaďiť pod pojem „obydlie“ tak, ako je definované v čl. 21 Ústavy Slovenskej republiky v účinnom znení (ďalej len „Ústava“), a nemožno na ňu vzťahovať ochranu zaručenú čl. 21 Ústavy. Z čl. 21 ods. 3 Ústavy jasne vyplýva, že „obydlím“ sa podľa toho článku nerozumejú obchodné priestory podnikateľských subjektov. Zákon č. 152/1995 Z. z. pomerne jasne ukladá príslušným orgánom kontroly (regionálne veterinárne a potravinové správy či štátna veterinárna a potravinová správa) vykonávať kontrolu dodržiavania príslušných ustanovení zákona o potravinách. Uvedené orgány verejnej správy, resp. ich zamestnanci sú oprávnení pri výkone kontroly vstupovať do priestorov, v ktorých sa potraviny vyrábajú, manipulujú sa s nimi, či sa umiestňujú na trh, a to v prevádzkovom čase i mimo neho, a to bez predchádzajúceho rozhodnutia súdu. Zákon o potravinách a taktiež ani nariadenie neobsahujú žiadne ustanovenie, v zmysle ktorého by bolo potrebné vopred informovať príslušný kontrolovaný subjekt o plánovanej kontrole, resp. neobsahujú požiadavku prítomnosti tretích osôb pri vykonaní kontroly, či štatutárneho zástupcu s výnimkou ustanovenia § 18 ods. 3 zákona o potravinách. (rozsudok NSS SR v právnej veci vedenej pod sp. zn. 2Stk/4/2023, rozsudok NSS SR sp. zn. 1Asan/18/2020 z 31.01.2023)

61. Ďalšou námietkou žalobcu bola neprípustnosť použitia fotodokumentácie ako dôkazného prostriedku, nakoľko žalovaný (resp. prvostupňový správny orgán) nepreukázal, že táto fotodokumentácia bola vykonaná v rozhodnom čase a mieste a samotnému žalobcovi bola poskytnutá až takmer rok po vykonaní úradnej kontroly pri doručovaní upovedomenia o začatí správneho konania. Správny súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu konštatuje, že priamo v zázname z vykonanej úradnej kontroly je na str. 5 uvedené: „Z uvedených nedostatkov bola vyhotovená fotodokumentácia, ktorá nebola poskytnutá prevádzkovateľovi z technických príčin.“ Predmetný záznam bol podpísaný aj poverenou zamestnankyňou žalobcu, ktorá bola osobne prítomná celý čas počas výkonu úradnej kontroly (teda aj pri vyhotovovaní fotodokumentácie), bolo je umožnené sa k výsledkom kontroly a obsahu záznamu z úradnej kontroly vyjadriť, avšak skutočnosť vyhotovenia fotodokumentácie nenamietala. Rovnako ani žalobca, vo vyjadrení k upovedomeniu o začatí správneho konania ani v rámci lehoty na podanie námietok, kedy mal možnosť sa vyjadriť aj k záznamu z vykonanej úradnej kontroly túto skutočnosť nenamietal, ani nespochybňoval. Žalobca prvýkrát vzniesol námietku týkajúcu sa fotodokumentácie až v odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, a to v priamom rozpore s vyjadrením k upovedomeniu o začatí správneho konania, kde existenciu ani rozsah zistených porušení zákona č. 152/1995 Z. z. nijakým spôsobom nespochybňoval. V tejto súvislosti je nevyhnutné poukázať na to, že predmetná fotodokumentácia, tak ako to zdôraznil aj žalovaný, plní ako dôkazný prostriedok iba doplnkovú funkciu, nie je jediným dôkazom skutkových okolností. Primárnym dôkazným prostriedkom, z ktorého správny orgán vychádza pri rozhodovaní v konaní o uložení sankcie je záznam z úradnej kontroly, ako aj vyjadrenie kontrolovaného subjektu na základe upovedomenia o začatí správneho konania. Nakoľko žalobca vo vyjadrení nijakým spôsobom nespochybnil skutkové zistenia správneho orgánu, s ktorými bol oboznámení po začatí konania, nemal správny orgán dôvod rozširovať dokazovanie na preukázanie skutkového stavu zisteného úradnou kontrolou a zaznamenaného v zázname z úradnej kontroly. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd nepovažoval námietku žalobcu týkajúcu sa nedostatočne zisteného skutkového stavu za dôvodnú.

62. Žalobca namietal aj to, že podľa jeho názoru sa v konaní mal analogicky uplatniť ustanovenie § 10 ods. 2 Trestného zákona, a to vzhľadom na nepatrnú závažnosť zistení úradnej kontroly. S touto námietkou žalobcu sa žalovaný vysporiadal v správnu žalobou napadnutom rozhodnutí, pričom sa nestotožnil s tým, že by zistené nedostatky neboli závažné. Z obsahu správnu žalobou napadnutého rozhodnutia a z rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa naopak vyplýva, že považujú uvedené nedostatky za závažné porušenie právnych predpisov, pričom v spojení so skutočnosťou, že sa jednalo o opakované porušenia týchto povinností ako boli zistené počas úradných kontrol v prevádzke žalobcu aj v minulosti nebol daný dôvod, aby správny orgán postupoval tak, ako navrhoval žalobca. Súd po preskúmaní administratívneho spisu nevzhladol v postupe správnych orgánov, či v hodnotení skutkového stavu rozpory so zákonom. Je nevyhnutné doplniť, že cieľom výkonu úradnej kontroly potravín, ktorá bola vykonávaná v prevádzke žalobcu bolo preverenie dodržiavania ustanovení zákona o potravinách, nakoľko ich porušením môže nepochybne dôjsť k priamemu ohrozeniu či poškodeniu ľudského zdravia a života. Úradné kontroly potravín sú vykonávané ako preventívne, a rovnako je postavený aj sankčný mechanizmus zákona č. 152/1995 Z. z. , ktorý pre naplnenie znakov skutkovej podstaty priestupkov, v tomto prípade podľa § 28 ods. 2 písm. o) a f) zákona č. 152/1995 Z. z. nevyžaduje následok v podobe poškodenia alebo ohrozenia zdravia konečného spotrebiteľa.

63. V ďalšej žalobnej námietke žalobca poukazoval na porušenie práva vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, nakoľko v upovedomení o začatí správneho konania mu nebolo správnym orgánom oznámené z akého správneho deliktu je podozrivý a aká sankcia mu za to hrozí a zároveň ani o tom, že pri ukladaní sankcie bude správny orgán zohľadňovať minulosť a opakovanosť konania žalobcu. Súd z obsahu Upovedomenia o začatí správneho konania zo dňa 21.02.2019 zistil, že podrobne uvádza zo spáchania akých správnych deliktov je žalobca podozrivý, a to s uvedením zákonných ustanovení spolu s podrobným popisom zisteného skutkového stavu (nedostatkov), zároveň obsahuje výzvu na vyjadrenie sa, poučenie účastníka konania a ako prílohy: Záznam z úradnej kontroly potravín č. HE/2018/KrDzKeCha/3 zo dňa, Záznam o dodatočnej úradnej kontrole potravín č. HE/2018/KrDzKeCha/3/DÚKP/KnGu zo dňa 07.05.2018 a fotodokumentáciu na CD nosiči. Vychádzajúc z vyššie uvedených ustanovení zákona má účastník správneho konania právo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, spôsobu ich zistenia a prípadne navrhnúť doplnenie podkladov. Podľa § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnemu orgánu z jeho úradnej činnosti. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že správne orgány pri rozhodovaní v predmetnej veci vychádzali okrem iného aj z predchádzajúcich rozhodnutí o uložení sankcie (ktoré boli podrobne označené vyššie), avšak z administratívneho spisu nevyplýva, že by bola žalobcovi daná možnosť oboznámiť sa s týmito podkladmi rozhodnutia a vyjadriť sa k nim. Z uvedeného vyplýva, že spolu s upovedomením o začatí správneho konania nebol žalobca oboznámený so všetkými podkladmi, z ktorých správne orgány pri rozhodovaní vychádzali a nebolo mu umožnené sa k nim vyjadriť. Zároveň z obsahu administratívneho spisu súd zistil, že v ňom absentujú predmetné predchádzajúce rozhodnutia, prípadne úradný záznam obsahujúci aspoň ich výrok. A teda aj keby samotný postup žalovaného a prvostupňového správneho orgánu spočíval v tom, že opomenuli žalobcu oboznámiť so všetkými podkladmi rozhodnutia a nedali mu tým možnosť sa k nim vyjadriť, sám osebe by nespôsobil nezákonnosť rozhodnutia o uložení sankcie, súd v tomto konkrétnom prípade zistil aj ďalšie závažnejšie pochybenia v postupe správnych orgánov, ktoré spolu ako celok spochybnili aj zákonnosť správnu žalobou napadnutého rozhodnutia a rozhodnutia prvostupňového orgánu. Vychádzajúc z obsahu správnu žalobou napadnutého rozhodnutia, ako aj rozhodnutia prvostupňového orgánu, v časti odôvodnenia výšky uloženej sankcie, je totiž nevyhnutné konštatovať, že nosná časť odôvodnenia spočíva v poukaze na minulosť žalobcu a opakovanosť konania žalobcu. Žalovaný považoval za konanie najzávažnejšie opakované porušenie udržiavať potravinárske priestory v čistote a poriadku, mal za to, že sú splnené podmienky na uloženie sankcie vo zvýšenej sadzbe vzhľadom na opakovanosť konania žalobcu pri viacerých skutkoch, pri rozhodovaní o výške sankcie zohľadňoval ako priťažujúcu okolnosť aj minulosť žalobcu – uloženie celkovo 8 pokút za predchádzajúce dva roky. Vzhľadom k tomu, že v administratívnom spise absentujú tieto predchádzajúce rozhodnutia, na ktorých sú postavené nosné body odôvodnenia výšky uloženej sankcie, je nevyhnutné konštatovať, že odôvodnenie výšky uloženej sankcie nevychádza z obsahu administratívneho spisu a nemá v ňom oporu. Uvedený postup správnych orgánov nesie z týchto dôvodov znaky svojvôle, nakoľko správne orgány neoboznámili účastníka konania so všetkými podkladmi, z ktorých pri rozhodovaní vo veci vychádzali, neumožnili mu sa k nim vyjadriť a následne vydané rozhodnutie je, čo sa týka jeho odôvodnenia, v značnej časti založené na týchto podkladoch, ktoré sa nenachádzajú v administratívnom spise. Aj keď žalobca v správnej žalobe ani v podanom odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu existenciu týchto rozhodnutí nespochybňoval, a teda ich existencia nebola medzi účastníkmi konania sporná, sporným bol ich obsah. Žalobca totiž namietal, že neboli splnené podmienky na to, aby bolo možné na základe týchto rozhodnutí dospieť k záveru o opakovanosti porušenia povinností podľa zákona č. 152/1995 Z. z.. A teda namietal právne posúdenia otázky opakovanosti konania a minulosti. Žalobca konkrétne namietal splnenie zákonných podmienok na aplikáciu § 28 ods. 6 zákona č. 152/1995 Z. z., teda že v predmetných rozhodnutiach mu bola uložená sankcia za iný správny delikt ako v tomto prejednávanom prípade. Otázka, či boli splnené zákonné podmienky na postup podľa ustanovenia § 28 ods. 6 zákona č. 152/1995 Z. z. bola medzi účastníkmi konania sporná, nakoľko žalovaný s poukazom na predchádzajúce rozhodnutia (rozhodnutie RVPS Humenné č. 2017/00193-03 zo dňa 20.04.2017, rozhodnutie RVPS Humenné č. 2017/00223-03 zo dňa 27.04.2017, rozhodnutie RVPS Humenné č. 2017/00413-03 zo dňa 11.08.2017, rozhodnutie RVPS Humenné č. 2017/00544-03 zo dňa 08.11.2017) mal jednoznačne za preukázané, že žalobca sa v období jedného roka spätne opakovanne dopustil porušenia rovnakých ustanovení zákona č. 152/1995 Z. z.. Všeobecne je možné konštatovať, že žalovaným vyjadrené právne posúdenie veci, keď konštatoval, že pri posudzovaní otázky opakovaného porušenia povinností žalobcom v minulosti je nevyhnutné v rámci predchádzajúcich relevantných rozhodnutí zohľadňovať

v prípade, kedy bol žalobcovi uložený úhrnný trest za viacero správnych deliktov v sadzbe za delikt najprísnejšie postihnutelný, všetky správne delikty, ktoré boli predmetom správnych rozhodnutí, na ktoré žalovaný odkazuje, je správne. Uloženie úhrnnej sankcie totiž neznamená, že konkrétny subjekt je uznaný vinným a sankcionovaný iba za správny delikt najprísnejšie postihnutelný, ale to, že je uznaný vinným a sankcionovaný za spáchanie viacerých vo výroku vymedzených správnych deliktov, za ktoré mu je uložená jedna úhrnná sankcia v zákonnej sadzbe určenej pre delikt najprísnejšie postihnutelný. Inak povedané sankcia za delikt najprísnejšie postihnutelný konzumuje sankcie za ostatné správne delikty. Zároveň však súd odkazuje na vyššie uvedené konštatovanie, že obsahom administratívneho spisu nie sú predchádzajúce rozhodnutia o uložení pokuty za správne delikty, na ktoré správne orgány odkazujú, a nakoľko odôvodnenie v tejto časti nemá oporu v obsahu administratívneho spisu, nie je možné v tejto konkrétnej veci posúdiť, či správne orgány vec správne právne posúdili.

64. Rovnaký záver platí aj pre posúdenie poslednej žalobnej námietky, v ktorej žalobca namietal porušenie zásady „ne bis in idem“ správnymi orgánmi. V tomto konkrétnom prípade žalobca namietal porušenie zásady „ne bis in idem“ v jej hmotnoprávnom aspekte, ktorý je vyjadrený zákazom dvojitého pričítania. V zmysle tejto zásady je vylúčené, aby bolo jedno a to isté konanie základným znakom skutkovej podstaty správneho deliktu a zároveň aby bolo toto konanie pričítané v rámci ukladania sankcie aj ako prirážajúca okolnosť. Súd z obsahu správnu žalobou napadnutého rozhodnutia zistil, že správne orgány použili pri ukladaní trestu absorbnú zásadu a uložili trest úhrnný, teda uložili pokutu v zákonom rozpätí pre správny delikt najprísnejšie postihnutelný. Zároveň z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že pri rozhodovaní o výške konkrétnej sankcie brali do úvahy jednak skutočnosť, že žalobca sa dopustil spáchania celkovo 7 správnych deliktov, ako aj skutočnosť, že v rámci skúmania minulosti žalobcu správne orgány zistili opakované porušenie povinností zo strany žalobcu na úseku potravinového práva. Z uvedeného vyplýva, že pri rozhodovaní o výške sankcie vychádzali správne orgány čiastočne aj zo zásady asperačnej, keďže zohľadňovali aj skutočnosť, že sankcia bola ukladaná za celkovo 7 správnych deliktov. V uvedenom postupe správny súd nevzhladol rozpor so zákazom dvojitého pričítania, ako vyjadrením hmotnoprávneho aspektu zásady „ne bis in idem“. Je nevyhnutné uviesť, že pri ukladaní úhrnného trestu je absorbná zásada čiastočne doplnená aj zásadou asperačnou, keďže súbeh správnych deliktov (resp. „trestných činov“) je všeobecne prirážajúcou okolnosťou. Medzi žalobcom a žalovaným pri posudzovaní tejto právnej otázky bolo zároveň sporným, akým spôsobom je potrebné vykladať ustanovenia § 28 ods. 6 a ods. 9 zákona č. 152/1995 Z. z.. Pre zodpovedanie tejto otázky je v prvom rade nevyhnutné objasniť výklad pojmov „minulosť prevádzkovateľa“ a „opätovné porušenie povinností“. Je nevyhnutné uviesť, že tieto pojmy sú v zákone použité autonómne, a preto nie je prípustný taký výklad zákona, ktorý tieto dva pojmy stotožňuje. Zákon č. 152/1995 Z. z. v § 28 odseku 9 ukladá správnomu orgánu pri ukladaní sankcie prihliadať okrem iných tam vymedzených skutočností na minulosť prevádzkovateľa ako aj na to, či ide o opakované protiprávne konanie. Pojem minulosť prevádzkovateľa je pojmom širším, avšak nie je v právnych predpisoch definovaný. Na základe logického a systematického výkladu je nevyhnutné konštatovať, že zákonodarca pod týmto pomerne širokým pojmom mal na mysli skúmanie predchádzajúcich konaní o uloženie sankcie vo vzťahu k správny deliktom vymedzeným v zákone č. 152/1995 Z. z., prípadne aj v širšom ponímaní skúmanie výsledkov vykonaných kontrol u konkrétneho subjektu, a to bez ohľadu na to, aké boli zistenia z týchto kontrol (teda aj kontroly, ktorých výsledkom bolo, že konkrétny prevádzkovateľ neporušil žiadne predpisy by mal správny orgán brať do úvahy ako poľahčujúcu okolnosť v spojení napríklad s počtom vykonaných kontrol). Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach (porovnaj napríklad rozsudok sp. zn. 4Asan/20/2017 zo dňa 05.02.2019) uvádza, že v právnom poriadku absentuje legálna definícia pojmu „minulosť prevádzkovateľa“. Spravidla však orgány úradnej kontroly potravín skúmajú minulosť v trvaní 24-36 mesiacov pred úradnou kontrolou, na základe ktorej má byť sankcia uložená. V rámci minulosti prevádzkovateľa je osobitne dôležité obdobie jedného roka, počítané späť odo dňa vykonania kontroly do dňa nadobudnutia právoplatnosti predchádzajúceho rozhodnutia o uložení sankcie. Z obsahu správnu žalobou napadnutého rozhodnutia vyplýva, že aj v tomto konkrétnom prípade sa správne orgány pridržali uvedeného časového rozpätia. Následne v rámci skúmania minulosti prevádzkovateľa správny orgán je zo zákona povinný skúmať aj aspekt „opakovanosti konania“, teda či sa prevádzkovateľ v rozhodnej dobe špecifikovanej v ustanovení § 28 ods. 6 zákona č. 152/1995 Z. z. ako obdobie jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty, dopustil opakovaného porušenia povinností, za ktoré mu bola predmetná pokuta uložená. V konkrétnom prípade však nie je zo strany súdu možné posúdiť, či správne orgány vychádzali zo správneho právneho posúdenia týchto otázok, nakoľko ako už bolo uvedené vyššie, v administratívnom spise sa nenachádzajú podklady, na

ktoré žalovaný v odôvodnení rozhodnutia odkazuje, a ktorými odôvodnil aplikáciu týchto ustanovení na konkrétny prípad.

65. V závere je teda nevyhnutné zhrnúť, že vzhľadom k tomu, že v administratívnom spise absentujú predchádzajúce rozhodnutia Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy, na ktoré žalovaný odkazuje v odôvodnení správnu žalobou napadnutého rozhodnutia, a na ktorých sú postavené nosné body odôvodnenia správnu žalobou napadnutého rozhodnutia, je nevyhnutné konštatovať, že jeho odôvodnenie nevychádza z obsahu administratívneho spisu a nemá v ňom oporu.

66. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že skutkový stav, ktorý vzali orgány verejnej správy za základ napadnutého rozhodnutia nemá oporu v obsahu administratívneho spisu (§ 191 ods. 1 písm. f) SSP).

67. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nakoľko rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu trpí rovnakými vadami, aké súd vytkol správnu žalobou napadnutému rozhodnutiu.

68. V ďalšom konaní bude úlohou prvostupňového správneho orgánu, s poukazom na jeho viazanosť právnym názorom správneho súdu, postupovať v intenciách vyššie uvedených záverov správneho súdu. Prvostupňový správny orgán oboznámi žalobcu pred vydaním rozhodnutia so všetkými podkladmi, z ktorých bude pri rozhodovaní vychádzať a umožní mu sa k nim vyjadriť v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb.. Podklady, z ktorých bude správny orgán vychádzať budú zároveň tvoriť obsah administratívneho spisu. V odôvodnení rozhodnutia o výške uloženej sankcie následne bude vychádzať z podkladov, ktoré budú obsiahnuté v administratívnom spise, a s ktorými mal žalobca možnosť zákonným spôsobom sa oboznámiť.

69. Podľa § 163 SSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva na správnom súde.

70. Podľa § 167 ods. 1 SSP správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech.

71. Podľa § 467 ods. 1 a 3 SSP (1) Ustanovenia o trovách konania sa primerane použijú na kasačné konanie.

(3) Ak kasačný súd zruší rozhodnutie správneho súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, správny súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania.

72. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa cit. § 167 ods. 1 SSP v spojení s cit. § 467 ods. 1 SSP a s ohľadom na to, že nárok na náhradu trov prvostupňového a kasačného konania sa posudzuje komplexne (spoločne) podľa konečného výsledku konania. Keďže žalobca mal v konaní plný úspech, správny súd mu priznal právo na náhradu dôvodne vynaložených trov súdneho aj kasačného konania voči žalovanému. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

73. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Správneho súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať na Správnom súde v Košiciach v lehote 30 dní od doručenia tohto rozsudku [§ 443 ods. 1 SSP a § 493e SSP]. Zmeškanie uvedenej lehoty nemožno odpustiť. (§ 493e SSP v spojení s § 443 ods. 1 a 5 SSP)

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správnomu súde je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). (§ 445 ods. 1 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne mu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g) až i) SSP sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podanie pred správnym súdom (§ 440 ods. 2 SSP).

V kasačnej sťažnosti nemožno uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podanej kasačnej sťažnosti (§ 441 SSP).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Kasačná sťažnosť nemá odkladný účinok, ak SSP neustanovuje inak (§ 446 ods. 1 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Uvedená povinnosť neplatí, ak:

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci. (§ 449 ods. 1, 2 SSP).